Հոկտեմբեր.

Ի Հոկտեմբեր ամսոյ, արժան է զերկրորդ այգեկիթքն 'ի յայս ամիս արասցես. ուստի և իմաստնիք զմեր այգեկթոց խալատն[1], որ սահմանէ որ յայս երեք ամիսս, յամեն ամիս հետ մի կրթեն. յօգոստոս զկանխեկ հասածն. և 'ի խաչին ամսին զայլ 'ի հետոն, և 'ի սուրբ Գորգին ամսին զճուռն. և այս պատճառանօքս մեծ զէն կու լինի, զորս արժան է ուղղել՝ թէ հնար ինչ իցէ: Բայց առաջին կիթն անուշ և կակուղ լինի, և ճուին՝ պինդ և օգտակար ստամոքսին յոյժ:

Եւ են ոմանք որ զնոր տնկերն յայս ամսոյ ԺԵ աւուրն 'ի վեր սկսանին տնկել մինչև 'ի դեկտեմբերի քսան օրն, որ բազմաստղն[2] ընկնի. և ամենեքին յայս հաւանեցան՝ որ տնկուի նոր տնկերն. վասն այսորիկ արձակեն ըզմազմզուկքն և զտակուճքն մինչև 'ի յանձրևաց 'ի գալն, և տեղի առնուն որ երբ գարունն գայ՝ զտերևքն արձակեն և արմատ առնուն: Եւ տնկոյն շուրջանակի փորել է պարտ, և մարդոյ հին աղբ և հին գող, և չոր գինէմրուր է պարտ ածել, և յերդ[3]; և փորձով լաւ է որ զերդ կթեն՝ մինակ յոտեն զայգին, և հետ յոտելոյն վաստկէ որ զկոխած գետինն կակղացնէ, որ յառաջի անձրևն աղէկ մտանէ, և զամեան ծարաւն հանէ 'ի սրտէն, և զգարնանային խոտքն պակասեցուցանէ: Եւ այս հոկտեմբեր պարտ է զայս հաւանեալ ծառքս տնկել. ձիթենի, եղջիւրենի, սոնոպրի, բևկի, և այլ ամենայն ծառ անսերմն զինչ որ լինի՝ զայս ամիս անպատճառ 'ի հողն դիր, նա աղէկ բուսնի և անարգել: Եւ յայս ամիս է պարտ պաղէկ ազգ ձէթն 'ի պտղոյն հանել, և ընտրէ զայն պտուղն որ խած գունով լինի և չլինի 'ի մէկ տեղ սևացեալ. զայնոր ձէթն հան ուտելոյ, զի այն է լաւն և դովելին: Եւ յայս ամիս է պարտ ըզթուրընճիքն և նումայիքն[1] և լիմոյիքն ծածկել. և ջրառփին[2] զորդել որ ջուր չնստի 'ի վերայ կամ եղեմն և չորացընէ: Այլ զլիմոնի ծառոց ճուղքն փաթտէ և զտերևքն 'ի վերայ զորդէ՝ որ ծածկէ զծառն, զի անահ լիցի 'ի պարզկային[3] ցրտոյն: Այլ և առ զթթմոցին ցօղունն և այրէ, և առ լից ծառի տակներն, որ այլ բնաւ չվախէ 'ի պարզկայէն. ապա տես աղէկ որ շատ չլնուս, թէ ոչ՝ չորցնէ՝ վասն իր առաւել տաքութեանն. ապա լից և փորձէ, ազնիւ է և լաւ. ամենայն հով իրաց մխիր առաւել տաք է փորձով: Նոյնպէս և զմըրգանքն որ այլ յետոյ գրեցաք՝[4] այս ամիս է պարտ դնել 'ի սնտուկն և պահել ձմեռան համար, որպէս գրեցաք:

Նոյնպէս և զհիլիոննոցեր սրբել և ստածել. և շատք այն են որ զիւրեանց հերկերն չինել և պարել կու լինեն, և 'ի հոկտեմբեր ցանեն. որ թէ լինի որ հետ ԺԴ աւուրն անձրև գայ մէկ հետ՝ լաւ է, բայց թէ չգայ՝ չքննէ. վասն այնոր երբ գայ լաւ է և աղէկ: Բայց յառաջ քան զհոկտեմբերի մուտն չէ արժան իրք ինչ 'ի հունդերաց ցանել, զի պինդ է. և տես աղէկ որ երբ աստղն որ անուանեալ կոչի փքէ՝ որ է ..... ընկնի, ապա ցանես, նա խիստ ազնիւ լինի և լաւ:

Ի ՎԱՍՏԱԿՈՑ ԳՐՈՑ

ԱՂԱՒՆԻ

ԺԹ

Վիրաբոյժը քիչ մը ուշ հասաւ. որովհետև ճամբան դիպուած մը անցեր էր գլխէն: Ճիօգանդոյ Գաստրիգոնի հանդիպելով իրեն, բռնադատեր էր երթալու հոգալու վիրաւորեալ մը. ուստի տարեր էր Օրսոյի քով և վէրքը պա-

1 Խառնակութիւն, սխալ:
2 Համաստեղք աստղեն:
3 Ցարդ:

1 Նարընջենի կամ կիտրոնի:
2 Առուք ջրոյ:
3 Այաղ:
4 Ի սեպտեմբերի ամիս. տես երես 276: